

מהו אופן ההתנהלות (או השגרה) בשבטים בין מפעלים, וכיצד ניתן לייעל או לשפר את תיעודף השגרה? | יום ד' רכז/ות אשכול

מסר מרכזי: כדי להבטיח מענה חיובי מיטבי כרכז/ות אשכול, עלינו לאמץ תפיסה שרואה את המכלול: שגרה לצד כחלק ממפעלים. לאור זאת, יש להקדים חשיבה ולהתבונן כבר עכשיו אל התקופה הבאה. ככל שנשקיע בתכנון מראש ולא נסתפק רק בתגובה לאתגרים העכשוויים, נוכל להגיע ערוכים, לדייק את המשך הדרך ולספק ליווי ומענה פרואקטיבי ומשמעותי. תפיסה זו מבטיחה מבט רחב ואפקטיבי על קידום המפעל המרכזי: שלישי ושישי.

מתודה 1: התבוננות

- 10-12 הדקות הקרובות, כל אחד/ת יקבלו דף התבוננות עם שלוש שאלות מרכזיות, שיעזרו למקד את המחשבה:
1. במציאות של שגרה המשולבת במפעלים מהם חמשת הדברים העיקריים שמעסיקים אותי כרכז/ת אשכול?
2. בראייה אסטרטגית של המפעל המרכזי (שלישי ושישי) – במה הייתי רוצה להתמקד ולהשקיע באופן יזום בתקופה הקרובה, כדי לדייק את המשך הדרך ולספק מענה מקדם?
3. לאילו תחומים או משימות טרם הגעתי, ואותן אני מתכנן/ת לקדם כעת, כחלק מהמעבר לתכנון פרואקטיבי?

לאחר שענו על הדף, על כל רכז/ת לבחור תובנה אחת משמעותית מכל שאלה, ולכתוב אותה על פתקית צבעונית. כל משתתף/ת מתבקש/ת לקום, להדביק את הפתקיות על קיר התבוננות תחת הכותרות הרלוונטיות. לאחר שהפתקיות על הקיר, תהיה הסתובבות בחדר, לקרוא פתקיות של אחרים/ות ולמצוא משהו שמתחבר אליהם/מערור מחשבה, יש לסמן פתקיות שמדברות אליהם/במיוחד.

מתודה 2: שיתוף

חלוקה לזוגות/שלשות ולדון יחד:

שיתוף של דברים מרכזים מתוך דף התבוננות מה הכי הדהד לי בפתקים של אחרים? איפה יש חפיפה בין מה שחשבתי לבין מה שאחרים/ות כתבו?

זמן: 20 דק' | נספחים: דף התבוננות, כותרות שאלות, שקופית שאלות לדיון | ציוד: פתקיות 3 צבעים, עטים, סלופיפ, דבקיות קטנות

מתודה 3: פירוק

בחלק זה נתרגם את התובנות והנושאים שזיהיתם/ מהחלק הראשון להתאמה אישית ורלוונטית לכל שבט אותו אתם/ מלווים/ות. מטרת התהליך היא לזקק את הדגשים וההזדמנויות החשובים ביותר לשבט, ולהציע רעיונות לפעולה שיתנו מענה לאתגרי השטח.

בחלקו האחורי של הדף תמצאו טבלה ובה חלוקה לשבטים אותם אתם/ מלווים/ות. מתחת לכל שם של שבט, התבקשו לבחור מתוך הרשימה האישית שלכם/ (מתשובות השאלות מהחלק הראשון) 2 נקודות רלוונטיות. התמקדו בדברים שיעזרו לדייק את הליווי שלכם/ את המרכז/ת והשבט.

צינו נקודות שחשוב לכם/ לשים עליהן דגש, לפי מאפיינים ואתגרים של כל שבט.

• נסו לחשוב במקביל:

- מה חשוב לקדם בשבט?
- אילו הזדמנויות/קשיים ייחודיים יש לו?
- איזה מענה אישי או צוותי תוכלו להציע, מתוך התובנות שרשמתם?

בסוף שלב זה, יהיה לכם/ן מיפוי מעשי וממוקד של תחומי העשייה והליווי לכל שבט ומרכז/ת, אשר נשען על ההתבוננות האישית שלכם.

זמן: 10 דק' | נספחים: דף חלוקה לשבטים

מתודה 4: דיון בשאלה

כיצד ממקמים/ות ומבטיחים/ות את איכותה ומשמעותה של השגרה החינוכית בשבט, כך שתקבל עדיפות ומשאבים ראויים אל מול לחץ תכנון וביצוע המפעלים?

סיעור מוחות: מה מונע מאיתנו? על הלוח יוצגו ארבעת הצירים, הסבר על מה כל אחד שם דגש.

1. השגרה השבטית – פוקוס חינוכי: הליבה הערכית והתוכנית של הפעילות. ציר זה בוחן עד כמה הפעולות והמפגשים השגרתיים מקיימים ומקדמים את המטרות החינוכיות של השבט, והאם התוכן איכותי, רלוונטי ועקבי.
2. מחוללי שינוי- המנגנונים, האירועים והההליכים השגרתיים המשמשים כמנוף לצמיחה והתפתחות, חיבור בין החזון לשגרה.
3. יעילות ניהולית ותפעולית- האופן שבו המערכת הפנימית של השבט וכח אדם מנוהלת באופן אפקטיבי, מסודר וממוקד מטה.
4. קשרים וסביבה- היחסים והממשקים של השבט עם כלל הגורמים החיצוניים התומכים בו או המושפעים ממנו.

כל רכז/ת משתפ/ת באתגר 1 שעבורם/ן הוא המשמעותי ביותר בשמירה על איכות השגרה בתקופה זו (לרשום על הלוח) לקבלת 'תמונת מצב' של המעגל. הצעות לפתרון הפיכת האתגר לפעולה:

1. בחירה של 2-3 אתגרים
2. הגדרה במילים ברורות מהו האתגר?
3. מה התחושות / מחשבות / רגשות
4. פירוק האתגר ל-2-3 משימות/ צעדים קטנים/ות
5. קביעת יעד ברור וריאלי
6. מי השותפים/ות שלי במענה לאתגר ומה עליי לעשות?

זמן: 15 דק' | נספחים: שלטים לציר

מתודה 5: עשייה

כדי שהעיסוק באיכות השגרה לא יתמסמס ולא יישאר רק ברמת ה"כאן ועכשיו", עלינו להרחיב את ארגז הכלים המקצועי- חינוכי שלנו באמצעות כלים מדויקים, כהכנה לשיחות הליווי ולליווי השוטף. בשלב זה נחזור להתבונן בארבעת צירי הליווי המרכזיים: נתיחם גם לאתגרים שעלו, גם לתחומים שזוהו בהתבוננות הראשונית, ונוסיף שאלות מרכזיות שיכולות לסייע בעבודה השוטפת מול המרכזים/ות. בזמן שנותר, כל אחד/ת יבחר לפחות שבט אחד שהוא מלווה, וידייק עבורו את הנקודות הרלוונטיות.